

Inarilaista elämää

INARI
Voimakas luonnostaan

INARIN KUNNAN ASUKASLEHTI 2/2022

Röntgenlaite hankitaan
eläinlääkinnän tarpeisiin
14–15

Tommi Kasurinen
aloittaa tammikuussa
kunnanjohtajana

3

Inarinsaamen
kielipesätoiminta
kiinnostaa

4–5

Yritysten
määrä
kasvussa

8–9

Inarin vt. kunnanjohtaja Mari Palolahti:

Historiallisen uudistuksen kynnyksellä

KUVA: JUHA KAUPPINEN

On aika haikea olo. Vuosikausia suunnitellun sote-uudistuksen täytäntöönpano alkaa muuttaman viikon päästä ja yli 200 kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijää ja viranhaltijaa siirtyy Lapin hyvinvointialueelle. Meidän lähihoitajamme ja sosiaalityöntekijämme eivät enää olekaan osa Inarin kunnan työyhteisöä. Emme enää kunnan oman sosiaali- ja terveysosaston kanssa valmistele talous- ja toimintasuunnitelmaa, neuvottele paikallisista sopimuk-

sista tai kehitä henkilöstörakennetta. Lapin hyvinvointialue huolehtii jatkossa työntekijän tehtävistä sosiaali- ja terveyspalveluiden osalta. Arjen työtä teemme kuitenkin edelleen yhteisten asiakkaiden hyväksi samoissa tiloissa.

Samalla joudumme yhtiöittämään ruokapalvelut, koska kunta ei voi myydä ateriapalveluja hyvinvointialueelle. Pohjois-Lapin Ruoka Oy:ssä ovat Inarin lisäksi mukana ainakin Sodankylän, Savukosken ja Utsjoen kunnat ja tavoitteena on myös lisätä lähiruuan osuutta.

Sinulle, Inarin kunnan asukas, muutokset eivät toivottavasti näy millään tavoin ainakaan aluksi. Se sama kotihoidon työntekijä tulee tammikuussakin auttamaan ja tuttu terveydenhoitaja tarkastaa vauvan pituuden ja painon. Kunnalle ja Lapin hyvinvointialueelle on tärkeintä varmistaa palveluiden toimivuus ja jatkuvuus ilman häiriöitä muutostilanteissa.

Kunnalla tulee jatkossakin olemaan paljon erilaisia yhdyspintoja Lapin hyvinvointialueen kanssa ja teemme yhdessä töitä kuntalaisten ja asukkaiden hyvinvoinnin eteen. Yhteisiä asioita ovat muun muassa oppilashuolto, sote-kiinteistöt, valmius- ja varautumisasiat sekä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen.

Kunnalla on edelleen paljon tehtäviä, vaikka vastuu sosiaali- ja terveyspalveluista siirtyykin muualle. Huolehdimme mm. varhaiskasvatuksesta, perusopetuksesta, lukiokoulutuksesta, vapaa-aikapalveluista,

”Arjen työtä teemme edelleen yhteisten asiakkaiden hyväksi samoissa tiloissa.”

nuorisotyöstä, kaavoituksesta ja maankäytön suunnittelusta, kunnan elinvoiman edistämisestä ja yritysneuvonnasta. TE-palvelut eli julkiset työvoima- ja yrityspalvelut siirtyvät valtiolta kunnille vuoden 2025 alusta. Kunnan elinvoimaisuuden kehittäminen muun muassa matkailuun liittyvien investointien mahdollistamisella sekä peruspalvelujen infran uudistamisella edesauttaa kuntaa ylläpitämään ja kehittämään palveluja sekä tasapainoista kuntataloutta yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa.

Inarin uusi kunnanjohtaja Tommi Kasurinen aloittaa virassa tammikuussa 2023. On ilo todeta, että hän pääsee johtamaan kasvavaa ja elinvoimaista kuntaa. Ajan haasteita ovat asuntojen ja työvoiman saatavuus sekä kaikkia kuntalaisia koskeva elintarvikkeiden ja energian hintojen nousu. Inarin kuntastrategia on tärkeä johtamisen työväline. Sen päivittäminen aloitetaan vuoden 2023 aikana.

Tommi Kasurinen:

Rekan ratista kunnanjohtajaksi

Inarin uusi kunnanjohtaja on liike-elämän johtotehtävissä kouluttu bisnesmies, joka nauttii myös rekkakuskin hommista.

Avoin, kiertelemätön, suorapuhutteinen johtaja. Tulosorientoitunut, päämäärätietoinen ja helposti lähestyttävä. Näin kuvailee itseään Inarin uusi kunnanjohtaja **Tommi Kasurinen**.

Pitkän uran liike-elämässä tehneellä Kasurisella ei ole aiempaa kokemusta kunta-alan tehtävistä. Se ei häntä kuitenkaan hämmennä, vaikka hän tiedostaa, että tulevat työsaappaat ovat isot ja välillä varsin raskaat.

– Olen uuden edessä. Paljon on asioita, joissa tarvitsen uusien työkavereiden, luottamushenkilöiden ja kuntalaisten apua. Luotan toki omiin kykyihini, mutta nöyryyden olen työhön ryhtymässä, hän kommentoi.

Valttina kansainvälinen työkokemus ja sovittelun taito

Kauppätieteiden tohtori Kasurisen ura on komeaa luettavaa. Kokemusta on muun muassa Keskon rakentamisen ja talotekniikan kaupan eri johtotehtävistä, Ruokakeskon talousjohtajan tehtävästä sekä maa-johtajien esimiehenä toimimisesta. Oman erityisen lisänsä työuraan ovat tuoneet myös työskentely tutkijana ja opettajana Helsingin kauppakorkeakoululla sekä rekkakuskin hommat, joita Kasurinen on tehnyt huhtikuusta alkaen Rovaniemellä ja Vantaalla.

Kokemusta johtotehtävistä on myös kansainvälisesti, muun muassa Norjasta. Kansainvälisistä tehtävistä hän uskoo olevan paljon hyötyä myös tulevassa työssä.

– Esimerkiksi Saariselän ja koko arktisen alueen turismin kehittäminen vaatii kansainvälistä osaamista jo ihan kielitaidosta lähtien. Lisäksi toivon voivani tukea muutakin alueen elinkeinoelämää kansainvälisyyteen liittyvissä asioissa.

Myös erilaisten näkemysten yhteen sovittelu on Kasurisen mielestä yksi hänen vahvuuksistaan. Yrityskauppaneuvotteluiden oppina on tullut taito löytää juuri ne asiat ja näkökulmat, jotka osapuolille ovat oikeasti tärkeitä.

Tommi Kasurinen aloittaa virallisesti Inarin johdossa tammikuun alussa. – Vaikka hiihtoladuilla voi mielellään tulla moikkaamaan, hän sanoo.

– Kunnanjohtajan työssä sovittelun taidon koen erityisen tärkeänä juuri nyt, sote-alueisiin liittyvien muutosten aikaan.

Haaveissa Pohjois-Suomi

Espoosta kotoisin oleva Kasurinen on jo pidemmän aikaa haaveillut muutosta Pohjois-Suomeen, erityisesti Inarin–Ivalon alueelle. Hänelle seudut ovat tutut niin vaellusreissuilta kuin etätyöjaksojenkin ajoilta.

– Olen lapsesta asti liikkunut paljon Lapissa, erityisesti täällä sekä Sodankylän ja Pallaksen alueilla. Kunnanjohtajan tehtävät Inarissa osuivat nyt ajallisesti oikeaan hetkeen. Kun perheen lapset ovat kaikki jo melkein nuoria aikuisia, on maantieteellisesti näin ison harppauksen tekeminen etelästä tänne pohjoiseen helpompaa, Kasurinen kertoo.

Jatkossa työn ja vapaa-ajan yhdistämisen mielekkäällä tavalla onnistuu hyvin, sillä Kasurisen elämässä tärkeässä roolissa on luonto. Eräily, vaellus, metsästys ja kalastus rauhoittavat mieltä, kuten myös monipuolinen, rennolla otteella harrastettu liikunta.

– Hiihtoladulla saa tulla moikkaamaan. Mielelläni tutustun uuden kotikuntani

KUVA: TOMMI KASURISEN KOTIARKISTO

asukkaisiin ja kuulen asioita, joihin minun kunnanjohtajana halutaan perehtyvän, hän kannustaa.

Kasurinen aloittaa Inarin kunnanjohtajana tammikuun alkupuolella.

Inarilaista elämää -asukaslehti

Kustantaja/Julkaisija: Inarin kunta
Lehden toteutus: Inarin kunta sekä Hilla Group
Päätoimittaja: Anne-Marie Kalla, Inarin kunta
Painopaikka: Waasa Graphics
Painos: 4 500 kpl
Jakelu: Inarin kunnan kotitaloudet
Verkkojulkaisu:
www.inari.fi/asukaslehti2022/2
Palaute: www.inari.fi/palaute
Kannen kuva: Juha Kauppinen Photography
ISSN 2737-3487

Sisältö

- 3** Kunnanjohtaja Tommi Kasurinen tutuksi
- 4** Inarinsaamen kielipesätoiminta kiinnostaa
- 6** Kuntaan rakennetaan kymmeniä uusia asuntoja joka vuosi
- 7** Ivalon perhepuiston suunnitelmat
- 8** Yritysten määrä Inarissa kasvanut
- 10** Säpinää sisäliikuntatiloissa

- 12** Arktinen Lapin ympäristönsuojelu vastaa valvonta- ja lupa-asioista
- 13** Jätehuolto Inarin kunnassa
- 14** Röntgenlaite eläinlääkinnän akuuttitarpeisiin
- 16** Osallisuus lisää hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta
- 18** Uudessakin elokuvateatterissa saa syödä popcornia
- 20–23** Lapin hyvinvointialue aloittaa 1.1.2023

FAKTA

Nimi: Tommi Jarkko Kasurinen

Syntynyt: Helsingissä v. 1972, viettänyt nuoruutensa Espoossa

Koulutus: Kauppätieteiden tohtori, yhdistelmäajoneuvon kuljettaja

Perhe: Vaimo ja 9.-luokkalainen uusioperheen poika. Lisäksi kaksi aikuista lasta.

Harrastukset: Ulkoilun, metsästyksen ja kalastuksen lisäksi golf sekä lukeminen. Tällä hetkellä yöpöydällä on Erno Saukon kirja Vuoden vaellus.

Inarinsaamen kielipesissä on lapsia jo toisessa sukupolvessa. Ritva Kangasniemi on työskennellyt kielipesässä sen perustamisesta saakka.

KUVA: JUHA KAUPPINEN PHOTOGRAPHY

Uhanalainen kieli haltuun kielikylpymenetelmää käyttäen

Inarin kunnan alueella on kolme inarinsaamen kielipesää. Inarin kirkonkylän kielipesien tilanne on tällä hetkellä harvinaisen optimaalinen: paikat ovat täynnä, eikä yhdenkään kielipesään kaipaavan lapsen ole tarvinnut jäädä jonoon.

Vastaava lastenhoitaja **Ritva Kangasniemi** on työskennellyt inarinsaamenkielisessä Pierväl-kielipesässä Inarin kirkonkylällä sen perustamisesta saakka.

– Aluksi kielipesätoiminta oli Anaräs-kielä servi ry:n eli Inarinsaamen kielen yhdistyksen ylläpitämää yksityistä hoitoa. Tämän jälkeen kunta alkoi ostamaan kielipesätoimintaa yhdistykseltä, hän kertoo.

Lasten määrän lisääntyessä yhdistys perusti Inariin vuonna 2011 toisenkin kielipesän, Piäjun.

– Pierväl on ollut pienempien lasten ryhmä ja Piäju isompien. Kielipesähaku on alkukeväästä, ja kielipesä- ja lapsiryhmävalinnat tehdään sen jälkeen.

Inarinsaamenkielistä kielipesätoimintaa laajennettiin vuonna 2010 myös Ivaloon ja sinne perustettiin uusi kielipesä Kuāti.

Kulttuuri ja kieli kulkevat käsi kädessä

Vaikka kieli on se, mille kielipesätoiminta

perustuu, varhaiskasvatus on lakisääteistä toimintaa.

– Meitä koskee valtakunnalliset varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, kunnan varhaiskasvatussuunnitelmat sekä ryhmän ja lapsen omat vasut, Kangasniemi muistuttaa.

Pedagogisesti ja hallinnollisesti näin vaativan toiminnan pyörittäminen vapaaehtoistyön pohjalta osoittautui lapsimäärän kasvaessa haastavaksi, joten reilu vuosi sitten syksyllä inarinsaamen kielipesätoiminta siirrettiin yhdistykseltä kunnan tuottamaksi palveluksi.

Muutos ei ole vaikuttanut juurikaan kielipesätoiminnan arkeen.

– Työaikajärjestelmät muuttuivat erilaisiksi, mutta muuten kieli ja kulttuuri kulkevat täällä käsi kädessä, kuten ennenkin. Teemme esimerkiksi ruuan itse. Se vie tietysti yhdeltä työntekijältä aikaa, mutta paikallinen kulttuuri näkyy meillä näin myös paikallisuuna raaka-aineina. Raaka-aineina käytämme muun muassa hirveä, haukea, siikaa ja marjoja, joita myös kielipesälle lahjoitetaan.

Luonnon kunnioittaminen ja ympäristökasvatus ovat osa kielipesätoimintaa kunnan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti.

– Biojätteet kompostoidaan yhdessä meidän lämpökompstoriin. Syksyllä käydään marjassa lähimetsissä ja ollaan vietetty metsäpäiviä, jolloin päikkärit nukutaan ulkona ja syödäänkin siellä. Talvella käydään pilkkimässä, juomuksilla ja madekoukuilla, joskus riekkoansoillakin. Keväällä kylvetään perunoita ja meillä oli pihalla sellainen vanha puuvene, joka oli ensin leikkiveneenä, mutta kun se meni huonoon kuntoon, niin istutettiin siihen porkkanaa ja salaattia.

Vanhemmatkin innostuneet ottamaan kielen käyttöön

Ritva Kangasniemen mukaan ei voi liiaksi korostaa, miten suuri vaikutus kielipesätoiminnalla on ollut perheiden elämään.

– Kun vanhemmat ovat saaneet lapselensa hoitopaikan kielipesästä, se on usein kannustanut heitäkin ottamaan menetetyt kielitaidon takaisin tai käyttämään nukuksis-

sa ollutta taitoa. Kielipesätoiminnan ansioita kouluihin on tullut inarinsaamenkielisiä luokkia, kielen opetusta ja nyt jo yliopisto-opetustakin. Onhan se tosi mahtavaa!

Kielipesissä on ollut Kangasniemen muistin mukaan myös lapsia, joiden äidinkieli on pohjoissaame ja lapsia joilla toisena kotikielenä on englanti tai ruotsi, joten joillekin lapsille inarinsaamesta on tullut jo kolmas kieli.

– Kielipesään tulee vuosittain lapsia, joilla ei vielä ole inarinsaamen kielitaitoa, joten ymmärrettävästi joskus vanhempia saattaa harmittaa, kun lapset keskenään puhuvatkin kielipesässä suomea. Välillä kokeiltiin, että äidinkielliset olisivat eri ryhmässä, mutta kun lapsia on niin vähän saman katon alla, ei siinä ollut mieltä. Jos lasten kotikieli on inarinsaame, niin on ollut hienoa huomata, että näillä lapsilla leikitkin menevät inarinsaameksi. Meillä on kielipesälapsia jo toisessa sukupolvessa eli osa nykyisistä vanhemmista on entisiä kielipesälapsia. Entisiä kielipesälapsia on myös ollut kielipesissä työntekijöinä.

Ei ole itsestäänselvää, että nimenomaan Kangasniemi on päätenyt tekemään uransa inarinsaamen kielipesässä.

– Minä olen seitsenlapsisen perheen iltatähti, jonka vanhemmat sisarukset oppivat ensimmäisenä kielenään inarinsaamen. Siskoni joutuminen keskussairaalaan kielitaidottomana oli kai viimeinen pisara vanhemmilleni, jotka päättivät antaa kuopukselleen helpommat eväät maailmalle ja opettivat minulle kotikielenä suomea. Sitten kun itse myöhemmin aloin opiskelemaan inarinsaamea, huomasin hyvin pian, että ymmäränkin melkein kaiken. Kielen tuottamisen kanssa piti tehdä enemmän töitä.

Moni kielipesälapsi työskentelee nykyisin itse inarinsaamen kielellä, mm. toimittajana, opettajana, muusikkona. Inarinsaamen kielen elvytys kielipesissä on menestystarina, joka kiinnostaa maailmalakin.

Kaikki kielipesässä olleet lapset eivät ole välttämättä kielen aktiivista käyttöä tai opiskelua.

– Osa on muuttanut muualle, eikä Ivalossakaan ollut aiemmin mahdollista opiskella inarinsaameksi. Heillä on kuitenkin sitten passiivinen kielitaito, kun he ovat lapsena kuulleet ja puhuneet kieltä. Vaikka se jäisi elämässä taustalle, niin heillä tulee sitten aikuisena olemaan sama tilanne kuin minulla aikoinaan, eli ei ole sitten niin kova työ ottaa kieltä takaisin.

Inarin kunnan varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuspalveluihin kuuluvat alle kouluikäisten lasten suomen- ja saamenkielinen varhaiskasvatus, koltan- ja inarinsaamenkielinen kielipesätoiminta, kotihoidontuki ja kuntalaisä, Saariselän alueen esiopetus sekä erityisopettajan palvelut.

Inarin kunnan varhaiskasvatuksen palveluihin osallistuu tällä hetkellä noin 240 lasta. Varhaiskasvatusta järjestetään Saariselän, Ivalon, Inarin ja Sevettijärven alueilla. Perhepäivähoitoa järjestetään mahdollisuuksien mukaan myös muissa kylissä.

Inarin kunnan varhaiskasvatuspalvelut ovat kattavat, mutta myös haasteelliset järjestää, ottaen huomioon kunnan suuri koko, pitkät välimatkat ja henkilöstön saatavuus. Palveluita järjestetään suomen lisäksi kolmella eri saamenkielellä, ympärivuorokautista hoitoa järjestetään Ivalon ja Saariselän päiväkodeissa ja lisäksi Inarin päiväkodissa iltan- ja viikonloppuhoitoa. Inarin kunta tarjoaa myös pienille koululaisille harkinnanvaraista vuoroa- ja kesäajan hoitoa.

Päiväkodit

Inarin päiväkotit

- pohjoissaamenkielinen ryhmä Urbi ja suomenkieliset ryhmät Simput ja Tammukat

Ivalon päiväkotit

- pohjoissaamenkielinen ryhmä Nästi ja suomenkieliset ryhmät Kullerot, Kanervat, Esikot ja Lumileinikit
- Ivalon päiväkodin vuorokauden ryhmät Karpalot ja Suopursut

Saariselän päiväkotit

- suomenkieliset ryhmät Seikkailijat, Tutkijat ja esiopetus

Perhepäivähoito

- Perhepäivähoitajat Ivalossa ja Törmässä sekä muissa kylissä tarpeen mukaan
- Ivalon varahoitoyksikkö Päivänsi

Kielipesätoiminta

- Inarin inarinsaamen kielipesät Piäju ja Pierväl
- Ivalon inarinsaamen kielipesä Kuāti
- Ivalon koltansaamen kielipesä Pe'sser
- Sevettijärven koltansaamen kielipesä Kuuskööz

Kenelle kielipesä on tarkoitettu?

Kielipesä on alle esikouluikäisille kielivähemmistön tai alkuperäiskansan lapsille tarkoitettua varhaiskasvatustoimintaa, jossa tavoitteena on siirtää uhanalainen kieli lapsille kielikylpymenetelmää käyttäen.

Miten voi hakea?

Varhaiskasvatuspaikkaa on haettava viimeistään neljä kuukautta ennen hoitotarpeen alkamista. Mikäli varhaiskasvatuspaikan tarve kuitenkin johtuu työllistymisestä, opinnoista tai koulutuksesta eikä tarpeen alkamisajankohta ole ennakoitavissa, on varhaiskasvatusta haettava niin pian kuin mahdollista, kuitenkin viimeistään kahden viikkoa ennen kuin lapsi tarvitsee hoitopaikan. Kielipesäpaikat ovat haettavana kevään hakuajalla ja ne täytetään pääsääntöisesti toimintakaudeksi kerrallaan. Hakemuksia on saatavana varhaiskasvatustoimistosta kunnanvirastolta, pääkirjastosta sekä kunnan verkkosivuilta. Sähköisten hakulomakkeiden käyttöönotto on vireillä.

Töihin varhaiskasvatukseen?

Varhaiskasvatuksessa tarvitaan jatkuvasti saamen- ja suomenkielisiä sijaisia mm. työntekijöiden lomien ja poissaolojen vuoksi. Suurin pula on koulutetusta saamenkielisestä henkilöstöstä. Haemme sijaisia ja työntekijöitä ensisijaisesti kuntarekryn kautta www.kuntarekry.fi. Lisätietoja sijaisuudesta ja työpaikoista varhaiskasvatustoimistosta varhaiskasvatustoimisto@inari.fi.

Rakennettu ympäristö ja sitä ympäröivä luonto tukevat toisiaan Ivalon perhepuiston alustavassa suunnitelmassa

Mukkavuopajan virkistysreitin varrelle suunniteltavan Ivalon perhepuiston rakentaminen voidaan aloittaa tulevana kesänä. Suunnitelma tarkentuu vielä saadun palautteen ja toimintojen toteutettavuuden mukaan.

Ivalon perhepuiston suunnittelu Mukkavuopajan virkistysreitin varrelle sai alkunsa, kun maa-alaa tarjottiin kunnalle.

– Osallistavan budjetin ehdotusten joukossa oli useita erilaisia toiveita alueesta, jossa voisi koko perheen voimin harrastaa ja viettää aikaa. Mukkavuopajan alue on suhteellisen lähellä Ivalon keskustaa ja helposti saavutettavissa, joten se vastasi tähän tarpeeseen, suunnitteluinsinööri **Tarja Saarinen** kertoo.

Alustava luonnossuunnitelma on syntynyt suunnitteluinsinöörin pöydällä käyttäjien kuulemisten kautta.

– Haimme kolmen erilaisen luonnoksen avulla käyttäjien mielipidettä siitä, millaisia toimintoja he toivovat alueelle. Talven aikana teemme tarkempia rakennussuunnitelmia.

Perhepuisto rakentuu pikkuhiljaa useamman vuoden hankkeena.

– Ensimmäisenä kesänä alueelle mahdollisesti rakennetaan lähinnä infraa, kulkuväyliä ja tekniikkaa, Saarinen kuvailee.

Puisto toimii myös oppimisympäristönä

Suunnitteluala on pinta-alaltaan 5,5 hehtaaria. Toimintojen sijoittuminen on mietitty kunnossapidon ja toimintojen yhteensopivuuden näkökulmasta sekä alueen pitkänomaisen muodon jaksottamiseksi.

Toiminnot suunnitellaan toteutettavaksi ympäröivä luonto huomioiden niin, että ne istuisivat alueelle maisemaa häiritsemättä.

Mukkavuopajan alueella ja sen läheisyydessä kasvaa ja kukkii Lapin luonnolle tyypillisiä kasveja. Puisto voisi toimia Saarisen mukaan myös oppimisympäristönä luonnonniittyineen, viljelypalstoineen ja infotauluineen.

– Kuntastrategiammekin määrittää, että tehtävämmä on tukea luonnon monimuotoisuutta.

Ivalon perhepuiston alustavaan luonnossuunnitelmaan on merkitty suunnitellut toiminnot ja kulkureitit Mukkavuopajan virkistysalueella. Valaistus ja talvitoiminnot suunnitellaan kartalle erikseen. Nykyinen Mukkavuopajan virkistysreitti on merkitty luonnokseen sinisellä. Lopullinen kartta muodostuu sen mukaan, mitä ja miten alueelle on käytännössä mahdollista rakentaa.

Talvitoimintoja alustavan suunnitelman mukaisessa puistossa olisi puistoladun ja pulkkamäen lisäksi retkiluistelurata vuopajan jäällä, hiihtoladun vieressä.

– Suunnitelma elää sen mukaa, miten mitään on mahdollista toteuttaa, suunnitteluinsinööri Tarja Saarinen sanoo.

Kuntaan rakentuu kymmeniä uusia asuntoja joka vuosi

Asuinrakentaminen on ollut varsin vilkasta Inarissa, sillä viimeisen kuuden vuoden aikana kunnassa on luvitettu yhteensä yli 350 asuinhuoneistoa, joista suurin osa on jo valmiina. Tänä vuonna tähän mennessä rakennuslupan on saanut 50 uutta asuinhuoneistoa.

Kunnalla on parhaillaan useilla eri alueilla valmiina kaavoitettuja alueita, joihin saa todella jouhevasti rakennuslupan.

– Valtakunnallinen kehitys vapaa-ajan-asuntojen muuttamisesta vakituiseksi asunnoksi näkyy myös Inarissa, kertoo tarkastusinsinööri **Reetta-Mari Tammela**.

Inarissa kunnan myytävät ja vuokrattavat tontit löydät kunnan nettisivuilta (www.inari.fi >palvelut>tekniset palvelut>tontit). Kartta-palvelu-kohdasta löydät myös kaavakartat sekä kaavamääräykset. Kaavamääräyksistä käy ilmi tontin käyttötarkoitus, rakennusoikeuden määrän sekä kerroksellisuus.

Kun olet löytänyt itsellesi sopivan tontin, kannattaa olla yhteydessä kunnan rakennustoimeen. Tontin soveltuvuudesta, kaavamääräyksistä sekä niiden soveltamisesta kunnassa tiedävät rakennustarkastaja **Vesa Pietikäinen** sekä tarkastusinsinööri **Reetta-Mari Tammela**.

– Ennen kuin rakennusprojektia suunnittelee kovin pitkälle, kannattaa meiltä

tarkistaa vielä rakentamisen ehdot tontilla. Tyypillisesti tämän jälkeen rakennushankkeeseen ryhtyvä neuvottelee ja sopii asioista rakennusliikkeen kanssa. Rakennusliikkeet useimmiten tekevät taasen rakennuslupa-vaadittavat suunnitelmat ja selvitykset, Tammela kuvaa.

Hänen kokemuksensa mukaan viime aikoina tyypillinen uusi omakotitalo Inarissa on kooltaan noin 120 neliometriä, ja se sisältää kolme makkaria.

– Karkeasti laskettuna puolet uusista kohteista sijoittuu alueille, joissa ei ole kunnallista viemärintä. Näihin mietitään aina tapauskohtaisesti puhtaan veden saanti sekä jätevesijärjestelmät. Pienpuhdistamoiden käyttö on lisääntynyt selvästi viime aikoina, Tammela tietää.

Rakennushanketta varten kannattaa heti alkuvaiheessa nimetä oma asiantunteva pääsuunnittelija hoitamaan kokonaissuunnittelua sekä rakennuslupa-asioita. Rakennusluvassakin tulee olla nimettyä pääsuunnittelijaa. Tämä erikseen nimetty henkilö on suuri apu myös talotoimittajan ja rakennushankkeeseen ryhtyvän välisissä asioissa. Alan asiantuntijan kautta voi tulla esille paljon tärkeitä asioita, joita rakennushankkeeseen ryhtyvät eivät osaa ottaa huomioon.

Rakennuslupapäätökset syntyvät Inarissa viranhaltijapäätöksillä. Oikaisuvaatimus-

aika päätöksestä on 14 vuorokautta.

– Luvan jälkeen lupaprosessiin kuuluu muun muassa sijainnin merkintä, rakentamisen aloituskokous, rakennuskatselmus ja käyttöönottotarkastus.

Kaikilla toimenpiteillä on tarkoituksena varmistaa, että rakentaminen sujuu tulevien asujien puolesta säännösten mukaan ja asunnossa on turvallista asua. Vaikka lupa-asiat voivat tuntua joistakin byrokratisilta, niiden tarkoituksena on taata, että rakennukset tehdään esimerkiksi turvallisuusasiat huomioiden.

Inarin kunnassa rakennuslupien käsittelyssä ja valvonnassa asiakaslähtöisyys on aina oleellinen asia toimintaa. Kunnan asiantuntijat haluavat auttaa kuntalaisia toteuttamaan rakentamiseenkin liittyviä asioita hyvällä ja jouhevalla yhteistyöllä.

Rakennuslupa-asiasta liittyvistä liitteistä löydät lisätietoa www.inari.fi -sivustolta kohdasta Palvelut>Tekniset palvelut>Rakennusvalvonta>Rakennuslupa-hakeminen.

Rakennuslupaa tai poikkeuslupaa haetaan sähköisesti www.lupapiste.fi-palvelun kautta.

Yritys- ja kehittämispalveluiden järjestämä kansainvälinen Spirit of Inari -seminaari keräsi marraskuussa 170 katsojaa paikan päälle ja 130 etäyhteyksien päähän.

KUVA: MIILA KÄRNÄ

Yritysten määrä Inarin kunnassa on kasvanut

Yritysten määrän kehitys viimeisen viiden vuoden aikana on ollut Inarissa hurjaa. Kun 2010-luvun alussa yritysten määrä pysytteli pitkään 550 tuntumassa, nyt yrityksiä on jo yli 800.

Yritys- ja kehittämispalveluisa nähdään useita mahdollisia syitä yritysten määrän kasvuun viime vuosina.

– Osittain yritysten määrän kehitys menee käsi kädessä matkailijamäärien kasvun kanssa. Toisaalta siihen on saattanut vaikuttaa sekin, että kunnassa on ollut yritysneuvojan palveluita saatavilla. Koronan aikana ihmiset, jotka jäivät ilman töitä ovatkin saattaneet – ehkä viimein – perustaa oman yrityksen. Yhtä kattavaa selitystä meillä ei ole, mutta mielenkiintoa kyllä käydä asiaa tarkemmin läpi. Tässä olisi vaikka jollekin opiskelijalle mukava tutkimusprojekti, vt. elinkeinojohtaja **Katariina van Boxel** vinkkaa.

Viime vuosina alueelle tullut myös asiantuntijayrityksiä, jotka voivat toimia etänä Inarin kunnasta käsin asiakkaiden ollessa jossain muualla. Suurin osa uusistakin yrityksistä toimii kuitenkin palvelualalla.

– Palvelualan yrityksistä taas suurin osa on matkailualan yrityksiä tai niiden liiketoimintaan liittyviä yrityksiä. Lähinnä yritykset ovat mikro- tai pienyrityksiä, mutta myös muita, esimerkiksi kädentaitajia on paljon ja hyvinvointialan yrityksiä on tullut viime vuosina lisää.

Asiakasmäärän kasvu haastaa kehittämään palveluita

Yritysten määrän kasvu ja viime vuosien poikkeustilanteet ovat haastaneet elinkeinopolitiikan ja yritysten palvelut niin valtakunnallisesti kuin paikallisestikin.

– Toki meidän uusilla työntekijöillämme ei ole vielä pitkää kokemusta, mutta ymmärtääkseni korona-aikana asiakkaita on ollut huomattavasti aiempaa enemmän. Paikallisia yrityspalveluita kaivataan eniten yrityksen perustamisvaiheessa tai tilanteissa, joissa yritys on ajautunut jonkinlaiseen kriisiin, van Boxel kertoo.

Yritysten määrän kehitys ja samalla asiakkaiden määrä kertoo elinkeinojohtajan mielestä ainakin siitä, että tarve yritysneuvojan palveluille kunnassa on olemassa.

– Tämä ei kaikissa kunnissa ole itsensänselvyys, eikä ole aina ollut Inarissakaan. Tarjoamme aloittavalle yritykselle tukea ja opastusta. Meidän kanssamme voi kehittää yritystoimintaa osallistumalla esimerkiksi koordinoimiimme yritysryhmähankkeisiin ja tarjoamme myös erilaisia koulutuksia, joihin kartoitamme tarpeita aina välillä. Viimeisessä kyselyssä korostuivat digiosaaminen ja ensiaputaidot.

Osalle yrityspalveluista toivotaan kuitenkin jopa enemmän kysyntää.

– Oppisopimuskoulutustuki, mitä kunta voi myöntää yritykselle oppisopimuskoulutukseen otettavaa opiskelijaa kohtaan 200 euroa kuukaudessa, on ehkä sellainen tuki, jota voisimme vielä enemmän kannustaa haettavaksi.

Kansainvälisyys tärkeä osa yrityspalveluita

Yrityksen perustaminen Inariin kiinnostaa myös ulkomaalaisia.

– Kun järjestimme yrityspalveluiden esittelytilaisuuden ulkomaalaisille yrittäjille ja yrittäjäksi aikoville kunnantalolla, kiinnostus yllätti meidät. Verkkosivuiltamme löytyy englanninkielinen yritystulkki ja yritysneuvoja **Minna Vesterisellä** on monipuolinen kielitaito auttaa meidän kansainvälisiä asiakkaita, jotka ovatkin aktiivisia monella eri taholla. Heillähän on oma Facebook-ryhmä, josta saa vertaistukea kotoutumiseen, kertoo kansainvälisten asioiden koordinaattori **Eila Rimpiläinen**.

Yrityksen kansainvälistymiseen yrittäjät osaavat Rimpiläisen mukaan hakea neuvoja ja tukea valtakunnallisista verkostoista, esimerkiksi Business Finlandin kautta.

– Meidän vientiin liittyvät infotilaisuudet ovat olleet suosittuja ja vuodenvaihteen jälkeen järjestämmekin seuraavan. Kansainvälistymisestä kiinnostuneet yritykset voivat osallistua kansainvälisiin seminaareihimme ja järjestämme myös kansainvälisiä vierailuja ja yritystapaamisia. Inari on myös suurlähteläiden silmissä vetovoimainen, joten kansainvälistymisestä kiinnostuneiden yritysten kannattaa olla meihin yhteydessä, vaikka hyödyntäisivätkin suoraan valtakunnallisia palveluita.

Pandemia ja sotatilanne Itä-Euroopassa ovat vaikuttaneet monin tavoin yritysten arkeen, mutta myös yritys- ja kehittämispalveluiden kansainväliseen toimintaan.

– Yritys- ja kehittämispalveluilla ehti olla monta vuotta yhteistyöprojekteja Venäjän suuntaan, mutta tällä hetkellä niitä ei ym-

märrettävästi ole. Toisaalta norjalaiset ovat nyt heränneet hieman ja näkevät mahdollisuuksia tehdä enemmän yhteistyötä suomalaisten kanssa, kun itään päin se ei nyt heiltäkään onnistu, kertoo vt. elinkeinojohtaja van Boxel.

Pandemia ei enää hänen mukaansa juuri näy yritys- ja kehittämispalveluissa.

– Toivottavasti ei myöskään enää monella yrittäjälläkään. Toki sotatilanne ja sitä kautta nousseet energianhinnat näkyvät suoraan monen yrittäjän arjessa ja sen suhteen olemme jo miettinyt mahdollisia toimenpiteitä.

Alueellinen ja valtakunnallinen yhteistyö vilkastunut

Yritys- ja kehittämispalveluiden tiimi on tiivis, mutta yhteistyö muiden toimijoiden kanssa on laajaa ja vilkasta.

– Meillä kun on paljon matkailuyrityksiä, niin alueen matkailumarkkinointiorganisaatio Lapland North Destinations on tärkeä kumppani, jolta ostamme vuosittain paljon aluemarkkinointiin liittyviä asioita ja teemme paljon yhteistyötä. Toinen tärkeä alueellinen kumppani on Metsähallitus isona toimijana alueellamme. Kyläyhdistysten kautta saamme tietoa eri kylien asukkaiden tarpeista ja toiveista, Katariina van Boxel luettelee.

Hankkeiden osalta yhteistyötä tehdään luonnollisesti ELY-keskuksen, Lapin liiton ja Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymän kanssa.

– House of Lapland on koko Lapin yhteinen markkinointiyhtiö ja tekee paljon koko Lappia tunnetuksi, tukee meidän osaa- ja asukasmarkkinointiamme, ja sen

alainen elokuvakomissio on tärkeä tekijä erilaisten tuotantojen saamiseksi alueelle.

Starttirahan saamiseksi aloittavat yrittäjät ohjataan hakemaan tukea TE-palveluista ja rahoitusmahdollisuuksia selvitetään tarpeen mukaan.

– Myös Pohjoisimman Lapin Leader tarjoaa yritysneuvontaa ja toteuttaa hyvin monenlaisia kehittämishankkeita.

Tarjoa hankeideaa!

Onko kylässänne, yrityksessänne tai muussa yhteisössä kehittämistarpeita, joita voisi edistää hankemuotoisesti? Ota yhteyttä yritys- ja kehittämispalveluiden tiimiin, niin katsotaan yhdessä, mitä mahdollisuuksia olisi tarjolla!

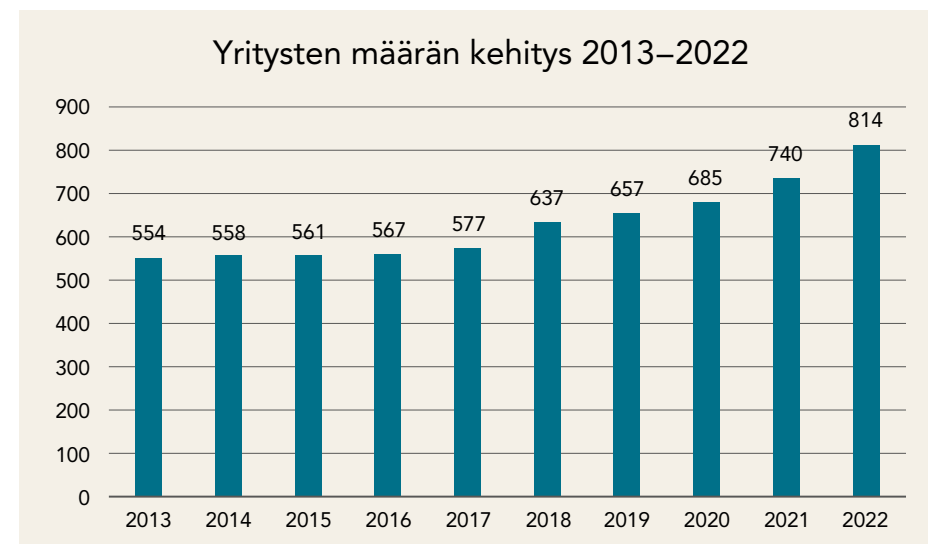
Inarin yritys- ja kehittämispalveluiden tiimi

Katariina van Boxel
vt. elinkeinojohtaja
katariina.vanboxtel@inari.fi,
0400 231 765

Minna Vesterinen
yritysneuvoja
minna.vesterinen@inari.fi,
045 610 1225

Eila Rimpiläinen
kansainvälisten
asioiden koordinaattori
eila.rimpilainen@inari.fi,
040 562 0620

Miika Leivo
hankekoordinaattori
Kestävää matkailua ja
digitaalista vastuullisuusviestintää -hanke
miika.leivo@inari.fi,
040 359 1079

LÄHDE: INARIN KUNNAN YRITYS- JA KEHITTÄMISPALVELUT

Ivalon koulukeskus Kaarteen tuhannen neliön kokoinen liikuntahalli voidaan jakaa kolmeen eri osioon.

KUVA: MIIA KÄRNÄ

Tavoitteena on saada uudet sisäliikuntatilat Inarin kylälle syksyllä 2024.

Säpinää sisäliikuntatiloissa

Ivalon ja Inarin kirkonkylän sisäliikuntapaikoissa on nyt liikehdintää, kun uusia tiloja valmistuu ja osa vanhoista poistuu käytöstä. Muutosvaihe haastaa tilojen käytön suunnittelijat ja kysyy hieman kärsivällisyyttä käyttäjiltä, mutta odotus palkitaan entistä monipuolisempina sisäliikuntatiloina.

Ivalon koulu- ja kulttuurikeskus Kaarteen liikuntahalli avattiin käyttöön syysloman jälkeen ja ensimmäiset pallopeliturnauksetkin on jo pidetty tiloissa. Muissa tiloissa on ollut vielä keskeneräisyyksiä ja kulkureitit ovat olleet ahtaalla, kun pääsisäänkäynti on ollut pois käytöstä.

– Myös opastamisessa on vielä haasteita, erityisesti pysäköinnin osalta, sivistysjohtaja **Ilkka Korhonen** myöntää.

Osa haasteista johtuu siitä, että piha päästään rakentamaan loppuun vasta ensi kesänä, mutta myös yllätyksiä on tullut eteen.

– Siitä kun koulukeskusta alettiin suunnitella, meillä on esimerkiksi 17-vuotiaiden kuskien määrä ja mönkijöiden suosio kasvanut. Liikuntahallin päädyssä taas on paljon samanaikaisia kulkijoita, kun keittiössä

valmistetaan ruokaa seitsemänä päivänä viikossa. On tärkeää, että saamme ohjattua myös viikonlopputurnauksiin pelaajia tuovat bussit niille varatulle pysäköintialueelle.

Vuorojen vastuuhenkilöt ovat saaneet perehdytyksen tilojen käyttöön loka-kuussa.

– Virastomestari **Veli-Pekka Puttonen** perehdyttää uudet käyttäjät sitten jatkossa.

Kaarteen kuntosali, kiipeilyseinä ja sulkapallovuorot avataan käyttöön samanaikaisesti vuoden 2023 alkupuolella. Näiden käytöstä ja ohjeista tullaan tiedottamaan erikseen.

– Kiipeilyseinän käytöstä on kunnan henkilöstölle pidetty koulutus ja kuntosalille tulee todennäköisesti sekä avoimia vuoroja että omia vuoroja erilaisille käyttäjäryhmille.

Lukion ja yläasteen liikuntasalit poistuvat käytöstä

Entisen lukiorakennuksen liikuntasali poistuu käytöstä vuodenvaihteessa, koska rakennuksessa alkaa remontti. Peruskorjaustyöt eivät ulotu liikuntasalin puolelle lukuun ottamatta valaistuksen päivitystä, mutta salin keskeisen sijainnin vuoksi sitä ei voida käyttää remontin aikana.

Entisen yläasteen rakennuksen liikuntasali sen sijaan on käytettävissä vielä ainakin ensi kesään saakka. Lukiorakennuksen peruskorjaustöiden valmistuttua sieltä siirrytään lukion liikuntasaliin.

Rajavartiolaitoksen omistuksessa olevan Ivalon uimahallin aukioloajat on tiedossa vuoden 2022 loppuun asti.

– Kevään aikataulut julkaistaan lähempänä vuodenvaihdetta. Senaatti-kiinteistöjen mukaan uimahallin korjaus on edelleen

suunnitelmissa, mutta tarkempaa aikataulua meillä ei ole tiedossa, sivistysjohtaja Ilkka Korhonen kertoo.

Inarissa nojataan hetki Ivalon ja Riutulan tarjontaan

Inarin kirkonkylän liikuntasali ja kuntosali tulevat poistumaan käytöstä maaliskuun 2023 aikana vanhan koulurakennuksen purkamisen myötä.

– Inarissa jäädään hetkeksi vaille omaa sisäliikuntasalia. Tavoitteena on saada uudet tilat käyttöön elokuussa 2024. Siihen asti vaihtoehdot ovat Ivalossa ja Riutulassa, Korhonen sanoo.

Nuoriso- ja luontomatkailukeskus Vasatokaan liikuntasali sijaitsee 10 kilometrin päässä Inarin kirkonkylältä. Ulkoliikuntamahdollisuudet ovat onneksi Inarissa monipuoliset kesä- ja talvireitteineen.

Kysy vapaita vuoroja!

Inarin kunnan liikuntatilojen ja lainattavien liikuntavälineiden varauskalenterit löydät osoitteesta peda.net/inari/liikuntatoimi.

Onko ympärilläsi porukka, jonka kanssa haluaisitte säännöllisesti harrastaa kunnan liikuntatiloissa? Vuorot ovat haettavissa aina alkusyksystä, mutta vapaaksi jääneitä vuoroja voit kysyä sähköpostitse osoitteesta vapaa-aikatoimi@inari.fi.

FAKTA Inarin kunnan sisäliikuntatilat 2022–2023

IVALO

- Urheilutalon liikuntasali
- Entisen lukion liikuntasali (poistuu käytöstä remontin ajaksi vuodenvaihteessa)
- Entisen yläasteen liikuntasali (käytettävissä ainakin kesään 2023 saakka)
- Sääsuojahalli
- Urheilutalon kuntosali
- Kaarre liikuntahalli (kiipeilyseinä, kuntosali ja sulkapallovuorot käyttöön alkuvuodesta 2023)

INARI

- Inarin koulun liikuntasali (poistuu käytöstä maaliskuussa 2023)
- Inarin kuntosali (poistuu käytöstä maaliskuussa 2023)

SEVETTIJÄRVI

- Sevettijärven koulun liikuntasali

Jänkkävaaran ulkoliikunta-alueelle uutta toimintaa

Kuntalaiset valitsivat vuoden 2022 toiseksi osallistuvan budjetoinnin kohteeksi Jänkkävaaran kehittämisen ja Lapin aluehallintovirasto myönsi Inarin kunnalle 6 600 euroa avustusta Jänkkävaaran luontoreitit -hankkeeseen ajalle 2022–2024. Näiden rahoitusten tuella Jänkkävaaran on tarkoitus liikuttaa kuntalaisia jatkossa entistä monipuolisemmin ympäri vuoden.

Tämän talvikauden alla Jänkkävaarantielle ja Peräsaajontielle on rakennettu valaistus ja pulkkamäkeä on muotoiltu entistä turvallisemmaksi. Mäki on nyt leveämpi ja pidempi. Pulkkamäkeä viimeistellään vielä ensi kesänä.

Rinteen alaosaan tullaan raivaamaan myös tasainen alue aloittelevien hiihtäjien harjoittelua varten sekä yhdyslatu jo olemassa olevalle avoimelle rinnealueelle. Tästä ei vielä ole tarkempia suunnitelmia. Samaan paikkaan on alustavasti suunniteltu myös jousiammuntarataa kesäharjoitteluun.

Vapaa-aikatoimi on rakennuttanut huoltorakennuksen tuntumaan frisbeegolfradan, joka soveltuu erityisesti aloittelijoille ja perheille. Ivalon urheiluamputioiden yhdistys on osallistunut radan rakentamiseen. Kevään jälkeen edessä on vielä radan viimeistelytyöt heittopaikkojen mattojen ja karttojen asennuksiin, jotta rata saadaan käyttöön tulevaisuuteen kesäksi.

Jänkkävaaran ympäri tullaan tekemään lisäksi talvikäyttöreitti pyöräilyä, lumikenkäilyä ja kävelyä varten. Alkuun se toimii myös kesällä haastavampana ulkoilureittinä, mutta vuosien käytön myötä siitä muodostuu selkeämpi kesäpolku. Talvikäyttöreiteille tehdään tarvittavat raivaukset ja merkinnät kesän 2023 aikana.

Alueen olemassa olevat reitit tullaan kartoittamaan pyöräilyreiteiksi. Reitit kartoitteen valmistunevat kesän 2023 aikana, mutta sitä odotellessakin kesäpururataa ja alueella olevia polkuja pitkin voi ajaa pyörällä.

Jänkkävaaran alueen kehittämistä suunnitellaan Inarin kunnan vapaa-aikatoimen ja teknisen toimen yhteistyönä. Ulkoliikuntapaikkojen huollosta päävastuu on teknisellä toimella.

KUVA: TEKNINEN TOIMI

Puolet osallistuvan budjetoinnin 10 000 euron määrärahasta käytettiin Jänkkävaaraan. Parkkialueen vieressä olevan huoltorakennuksen yhteyteen on rakennettu terassi ja taukotila hiihtäjille. Taukotilassa voi tehdä omatoimisesti suksille perushuoltoa sille tarkoitetussa voitelupaikassa.

Arktisen Lapin ympäristönsuojelu vastaa valvonta- ja lupa-asioista

Sodankylän kunta on vastannut vuoden 2020 alusta lähtien Inarin, Sodankylän, Muonion, Enontekiön ja Utsjoen kuntien ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävistä.

Inarin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii nykyään Sodankylän kunnan teknisen lautakunnan alainen ympäristöjaosto. Päätöksentekijät ja henkilöstö eivät silti ole tyystin Inarista karanneet, sillä kaksi seitsenhenkisen jaoston jäsenistä edustaa Inarin kuntaa ja ympäristötarkastaja **Lilja Ojala** työskentelee Ivalon toimipisteessä. Valvonta-asioissa kannattaakin ottaa yhteyttä ensisijaisesti oman alueen ympäristötarkastajaan.

KUVA: MIIA KÄRNÄ

– Minuun voi olla suoraan yhteydessä Inarin ja Utsjoen alueen valvonta-asioissa. Ivalosta käsin hoidettavien valvontatehtävien lisäksi käsittelen koko toiminta-alueella muun muassa ympäristönsuojelulain mukaisia rekisteröintejä ja maa-ainesten ottamisen lupa-asioita, Ojala kertoo.

Arktisen Lapin ympäristönsuojelun verkkosivuilta osoitteesta arktisenlapinys.fi löytyy yhteystietojen lisäksi henkilöstön toimenkuvat. Niitä kannattaa Ojalan mukaan vilkaista ennen yhteydenottoa.

– Toki neuvomme kaikissa asioissa, mutta esimerkiksi ampumaratoihin liittyvissä asioissa joutuisimmin neuvontaa saa suoraan ampumarata-asioita käsittelevältä viranhaltijalta. Haittailmoitukset ja yleiset tiedustelut kannattaa ensisijaisesti lähettää ympäristönsuojeluun yhteiseen sähköpostiin osoitteeseen ymparistonsuojelu@sodankyla.fi, mistä saamme kukin poimittua asiat suoraan omille työlisterillemme ja tarvittaessa välitettyä eteenpäin.

Tapaamisesta kannattaa sopia ennakoon puhelimitse tai sähköpostilla.

– Ennakoon sopimisella saadaan varmistettua se, että olen toimistolla tavattavissa enkä esimerkiksi maastossa. Työhöni sisältyy toimistolla tehtävien töiden, kuten lupa-asoiden käsittelyn ja haittailmoitustapausten selvittelyn, lisäksi myös maastokäyntejä. Suurin osa sovitusta tapaamisistani on olleet valvontaa ja tarkastuksia kentällä toiminnanharjoittajien kanssa, ja heiltä olemmekin saaneet positiivista palautetta koko toiminta-alueelta, sanoo Ojala.

Lue lisää Arktisen Lapin ympäristönsuojelun verkkosivuilta: arktisenlapinys.fi

Ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävänä on ympäristönsuojelun valvomiseksi ja edistämiseksi kunnassa:

1. huolehtia sen hoidettaviksi laissa tai sen nojalla säädetyistä tai määrätyistä tehtävistä
2. huolehtia omalta osaltaan ympäristönsuojelun suunnittelusta ja kehittämisestä;
3. huolehtia ympäristön tilan seurannasta sekä siihen liittyvistä selvityksistä ja tutkimuksista;
4. osallistua kunnassa tarvittavan ympäristönsuojelua koskevan ohjauksen ja neuvonnan järjestämiseen;
5. antaa lausuntoja sekä tehdä esityksiä ja aloitteita ympäristönsuojeluun liittyvistä asioista muille viranomaisille;
6. huolehtia omalta osaltaan ympäristönsuojelua koskevasta tiedottamisesta, valistuksesta ja koulutuksesta kunnassa;
7. edistää kunnan yhteistyötä muiden viranomaisten ja yhteisöjen kanssa ympäristönsuojeluasiassa sekä
8. suorittaa muut sille johtosäännöllä määrätyt tehtävät.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävistä on lisäksi säädetty ympäristönsuojelulaissa, jätelaissa, maa-aineslaissa, vesihuoltolaissa, vesilaissa, maastoliikennelaissa ja vesiliikennelaissa. Nämä tehtävät ovat pääsääntöisesti lupa- ja valvontaviranomaistehtäviä.

JÄTEHUOLTO INARIN KUNNAN ALUEELLA

Ekopisteet: paperi, pienmetalli, lasipakkaukset *Lapecon ekopisteet tai kierratys.info*

Rinki-pisteet: kartonki-pakkaukset, lasipakkaukset, pienmetalli ja muovipakkaukset *Rinki Oy:n ekopisteet tai kierratys.info*

EcoASEMAT: puutarhajäte, puu, rakennusjäte, sähkölaitteet, vaarallinen jäte, iso metalliromu, kaatopaikkajäte, lajittelematon jäte *Ivalon ecoASEMA/Lapeco*

Vakituisten asuntojen, loma-asuntojen sekä kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöjen jätehuolto: polttokelpoisen jätteen keräys *Lapeco*

Yritysten jätehuolto

Yritykset ja yhteisöt vastaavat itse jätehuoltonsa järjestämisestä ja sen kustannuksista. Yrityksissä syntyvä jäte ja yritysten jätehuollon järjestäminen eivät kuulu kunnan vastuulle. Yritysten jätehuollon toimivuuden valvonta on ympäristönsuojeluviranomaisen vastuulla.

Jätehuolto Inarissa

Jäte- ja kierrätysasiat Inarin kunnan alueella puhuttavat. Pyysimme vastauksia yleisimmin kysyttyihin kysymyksiin Lapecolta ja viestintäpäällikkö Aila Kauppila vastasi.

Kunnilla on velvollisuus järjestää asumisessa syntyvän jätteen sekä kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen jätehuolto. Lisäksi kunnan on huolehdittava asumisessa syntyvän vaarallisen jätteen vastaanoton ja käsittelyn järjestämisestä.

Jätehuollon palvelutehtävät on usein siirretty kuntien omistamille jätehuolto-yhtiöille tai kuntayhtymille. Inarissa Lapin Jätehuolto kuntayhtymä Lapeco hoitaa vakituisten asuntojen, loma-asuntojen sekä kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen jätehuollon palvelutehtävät sekä jätehuoltoviranomaisen tehtävät.

Jätehuoltolainsäädäntö uudistui, mikä muuttui?

Uusilla jätehuoltomääräyksillä tarkennetaan paikalliset olosuhteet huomioiden jätelakia ja -asetusta. Määräykset koskevat jätehuoltoon liittymistä, jätteiden lajittelua, keräämistä, kuljettamista sekä roskaantumisen ehkäisemistä.

Jätteiden lajitteluvollisuus koskee kaikkia. Inarissa 1.10.2023 alkaen kotitalouksien lasi-, metalli-, kartonki- ja muovipakkauksille tulee erilliskeräysvelvoite taa- jamien vähintään viiden asuinhuoneiston kiinteistöille. Tämä tarkoittaa, että kiinteistöjen tulee hankkia omat jäteasiat edellä mainituille jätelajeille polttokelpoisen jätteen ja mahdollisen paperiastian lisäksi. Pakkausjätteiden tyhjennykset tilataan Lapecolta. Pakkausjätteiden käsittelystä vastaa tuottajat ja sen vuoksi kotitaloudet maksavat erilliskeräyksestä vain kuljetusmaksun.

Taajamien ulkopuolisilla kiinteistöillä sekä taajamissa sijaitsevat alle viiden asuinhuoneiston kiinteistöillä kierrätettävien jätteiden kerääminen tapahtuu entiseen tapaan ekopisteiden kautta. Lapecon järjestämän keräyksen alkaessa mukaan voi liittyä vapaaehtoisesti myös muut taajamien asuinkiinteistöt. Taajaman ulkopuoliselta

alueelta keräykseen liittymistä voi tiedustella Lapecolta.

Entä tekstiilit ja paperi?

Kokonaan uuden jätelajin, tekstiilijätteen kerääminen käynnistyy Inarin kunnassa alueellisena keräyksenä vuoden 2023 aikana. Paperin kerääminen säilyy entisellään. Mikäli jokin kiinteistö on kiinnostunut saamaan oman paperiastian, kannattaa siitä olla yhteydessä suoraan paperin tuottaja-yhteisöihin Suomen Keräyspaperi tuottajayhteisö Oy:hyn tai Suomen keräystuote Oy:hyn.

Miksei Inarissa kerätä biojätettä?

Lapeco ei erilliskerää tällä hetkellä asuminen biojätettä toimialueellaan. Syynä tähän on toimialueella asumisessa syntyvän biojätteen vähäinen määrä ja pitkät kuljetusmatkat lähimpiin biojätteen käsittelylaitoksiin. Lapecon tilaaman selvityksen mukaan biojätteen erilliskeräys ei ole ekologisesti ja taloudellisesti kannattavaa. Alueella toimii muita jätehuoltoyrityksiä, joilta biojätteen erilliskeräyspalvelua voi tiedustella.

Miksi muu yrittäjä mahdollisesti kerää biojätettä, mutta Lapeco ei?

Hyvä kysymys! Todennäköisesti biojätteen erilliskeräystä tarjoavalla toimijalla on yritysasiakkaita, joilta syntyy sen verran enemmän biojätettä, että erilliskeräys on kannattavaa. Lapecolle yritysten jätehuolto-palvelut ja tarkemmin biojätteet eivät kuulu. Yritysten jätehuoltopalveluja Lapeco voi tuottaa vain toissijaisen vastuun palveluna.

Entä jos kompostoi biojätteensä itse?

Kompostointiin kannustetaan Lapecon toimialueella myöntämällä polttokelpoisen jätteen jäteastian tyhjennysmaksuun 10 prosentoin alennus. Kompostointiin tulee tapahtua jätehuoltomääräysten sallimalla tavalla ja siitä tulee tehdä kirjallinen ilmoitus Lapecolle. Ilmoituksen voi tehdä sähköisesti suoraan Lapecon nettisivuilta.

Biojätteen kompostoinnin ansiosta jäteastian tyhjennysväliä on mahdollista pidentää jopa 8 viikkoon ympäri vuoden, kun polttokelpoisen jätteen joukossa ei ole biojätettä. Tämä siksi, että jätteen katso- taan aiheuttavan tuolloin vähemmän mahdollisia haju- ja terveyshaittoja, eikä siten sen säilyttäminen pitkiä aikoja kiinteistön jäteastiassa katsota pääsääntöisesti olevan haitallista.

Hiljattain voimaan astuneissa jätehuoltomääräyksissä helpotettiin biojätteen paikallista käsittelyä sallimalla kompostointi myös lämpöeristämättömissä kompostoreissa. Tärkeintä on, että kompostorissa on riittävästi tilavuutta biojätteelle silloinkin, kun aines jäätyy.

Mikä on biojätevalvoja?

Kaikkien asumisessa syntyvien jätteiden ja ylipäättään asumisen jätehuollon toiminnan valvontaviranomaisena toimivat kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset. Näillä viranomaisilla on oikeus ja resurssiansa puitteissa mahdollisuus tehdä esimerkiksi kompostoinnin ja kompostoreiden valvontakäyntejä. Inarin kunnassa ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Arktisen Lapin ympäristönsuojelu.

Mitä uutta Jaskan valinnasta eli Ivalon ecoASEMAsta?

Ivalon asemalle samoin kuin Lapecon muille asemille on valmisteilla oma rajattu listaus tavaroista ja muista tuotteista, joita vastaanotettaisiin vain merkittyyn paikkaan. Tästä samasta paikasta saisi kyseisiä tuotteita myös maksutta ottaa uudelleen käytettäväksi.

Asemalla on tehty muutostöitä, joiden tarkoituksena on sujuvoittaa alueella asiointia. Muun muassa jätekuormien vastaanotto- ja asiakkaiden neuvonta parani- vat, kun asemahoitajan vastaanottoraken- nus asennettiin ajoneuvovaa'an viereen.

Röntgenlaite hankitaan eläinlääkinnän akuuttitarpeisiin

Pitkään odotettu röntgenlaite on vihdoinkin tulossa eläinlääkäreiden käyttöön Inarin kuntaan. Hankinta on tarkoitus tehdä tämän vuoden puolella. Käyttöönotto riippuu ainoastaan laitetoimituksen aikataulusta.

KUVA: JUHA KAUPPINEN PHOTOGRAPHY

"Jokainen matkailukäytössäkin oleva eläin on perheenjäsen, jonka loukkaantuessa tarvittavasta hoidosta ei tingitä. Ne tekevät joka päivä parhaansa ja minun velvollisuuteni on tehdä samoin niiden hyvinvoinnin puolesta", hevosalan yrittäjä Maria Paso sanoo.

"Inarin kunnassa rekikoirien määrän arviointi on vaikeaa, mutta niitä on valtava määrä. Lisäksi metsästyskoirat, rajavartiolaitoksen työkoirat ja matkailun käytössä olevat ratsuhevoset tarvitsevat kuvantamista loukkaantuessaan/sairastuessaan. Poronhoito on alueella merkittävä elinkeino ja myös esimerkiksi ajoporojen tarvitsevat välillä kuvantamista."

Kuntalaisaloite 1.12.2021

Kuntalaisaloitteen kuvaus eläinlääkinnässä käytettävän röntgenlaitteen tarpeesta vastaa myös Inarin kunnaneläinlääkäreiden kokemusta.

– Ihan viikoittain useamman kerran meillä on tilanteita, jolloin kuvantamista tarvitaan diagnosoimiseksi, kun kunnaneläinlääkäri **Marja Pedersen** kertoo.

Tyypillisesti kyseessä on hänen mukaansa koirapotilas, jonka kohdalla on epäily vierasesineen nieläisistä, ontumia tai kiputiloja selässä.

– Myös synnytyskomplikaatioiden tai onnettomuuksien sattuessa röntgenlaite on tärkeä apuväline oikean diagnoosin saamiseksi nopeasti.

Siirrettävällä laitteella voidaan kuvata poroja, nautoja ja hevosia

Sairasta ja kärsivää eläintä on piinallista joutua kuljettamaan Sodankylään tai Rovaniemelle saakka röntgeniin. Kiinteällä röntgenlaitteella voidaan hoitaa vain vastaanotolle tuotavia pieneläimiä, joten myös siirrettävälle laitteelle on kysyntää.

– Meidän alueella on poroja, hevosia ja nautoja, joista osa on niin arvokkaassa käytössä, että niitä on viety tarvittaessa Rovaniemelle saakka röntgeniin, Pedersen kertoo.

Kuljetus aiheuttaa kuluja ja runsaasti suuria käytännön järjestelyitä, erityisesti yksinyrittäjälle.

– Sairastuneelle tai loukkaantuneelle hevoselle on järjestettävä kuljetus ja kotiin jääville on palkettava henkilökuntaa, joka huolehtii niistä kahden päivän ajan sekä hoitaa yritystoiminnan. Mikäli diagnosoinnin mahdollistava kuvaus voidaan tehdä kotona ja jatkohoito järjestää kotiloissa, eläin säästyy mahdollisesti satojen kilometrien ajomatkalta ja stressaavalta kokemukselta, mikä on laumaeläimen kannalta tärkeintä,

Inarin kunnan ympäristöyksikkö vastaa Inarin ja Utsjoen kuntien eläinlääkintähuollon, ympäristöterveydenhuollon ja maaseututoimen viranomaistehtävistä. Yksikön tavoitteena on turvata Inarin ja Utsjoen asukkaille viihtyisä ja terveellinen elinympäristö.

Ympäristöyksikön lakisääteisiä tehtäviä ovat:

- eläintautilain ja eläinsuojelulain mukaiset tehtävät
- eläinlääkintähuolto (peruseläinlääkäripalvelut)
- ympäristöterveysvalvonta, johon kuuluvat elintarvikevalvonta, terveydensuojelun valvonta, asumisterveys ja tupakkalain valvonta
- maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtävät

Ympäristöyksikön tilat Ivalossa sijaitsevat terveyskeskuksen vieressä ns. eläinlääkäritalossa (Latutie 1).

Eläinlääkintähuolto

Ajanvaraus arkisin klo 8:30–9:30

- kunnaneläinlääkäri Marja Pedersen puh. 0400 346 812
- kunnaneläinlääkäri Eva Anunti 0400 291 822
- kunnaneläinlääkäri Paula Nyberg puh. 040 672 4428
- kunnaneläinlääkäri Henna Kaarakainen puh. 040 354 8934
- kunnaneläinlääkäri Venla Jyrkinen puh. 0400 398 908 (1.10.–31.12.2022)

Päivystys puh. 0600 1 6633

Maksullinen palvelunumero ja soittaminen numeroon maksaa arkisin klo 16–08, viikonloppuisin ja arkipyhinä 2,89 €/min + pvm. Päivystys on ainoastaan kiireellisiä sairaustapauksia varten.

Ympäristöterveydenhuolto

- terveysvalvonnan johtaja Minna Saramo puh. 0400 662 510
hallinnolliset tehtävät, elintarvike- ja tupakkalain mukainen valvonta, asumisterveys- ja sisäilma-asiat
- terveydensuojelutarkastaja Paula Niskala puh. 040 124 4977
terveydensuojelu-, tupakka- ja elintarvikevalvonta, asumisterveys- ja sisäilma-asiat

Terveydensuojelutarkastajat tavoittaa puhelimitse varmimmin arkisin klo 8–10. Sähköpostiosoitteet ovat muotoa: etunimi.sukunimi@inari.fi.

Maaseutupalvelut

- vs. maataloussihteeri Tuija Pehkonen (31.7.2023 asti) puh. 040 357 6077
sähköpostiosoite: maaseututoimi@inari.fi

Ympäristöyksikkö jää hyvinvointialueuudistuksessa kuntaan ja yksikön toimitilat siirtyvät 1.1.2023 teknisen toimen alle.

sanoo hevosalan yrittäjä **Maria Paso**.

Kunnaneläinlääkäri Marja Pedersenin mukaan röntgenin käyttöönottoa ei tarvitse jättää odottamaan.

– Ensimmäisestä päivästä, kun se on asennettu, se saadaan käyttöön. Eläinlääkäreillä on valmiina koulutus, johon kuuluu kuvien ottaminen ja tulkintakin tiettyyn pisteeseen asti. Kuvien tulkinnas-

sa voidaan hyödyntää tarvittaessa etäkonsultointia.

PEVISA-kuvaukset, eli esimerkiksi koirien jalostustarkoituksessa käytettävät kuvantamispalvelut, eivät kuulu kunnalliselle eläinlääkintähuollolle, joten niitä ei hankittavalla laitteella tulla tekemään. Laitetta käytetään ensisijaisesti sairaiden eläinten auttamiseksi.

Osallistuva budjetointi toi liikuntavälineet kyliin

Osallistuvassa budjetoinnissa voitti tänä vuonna sivukylien harrastusvälineiden hankinta sekä Jänkkävaaran alueen kehittäminen. Budjetti jaettiin näiden ehdotusten kesken niin että molempiin käytettiin 5 000 €. Harrastusvälineiden hankinta toteutettiin yhteistyössä kyläyhdistysten kanssa. Kyläyhdistysten tuli ilmoittaa kyselyssä kunnalle, mitä välineitä kylään tahdottiin hankkia ja kuinka niitä säilytetään kylissä. Ivalon kylä jätettiin pois, koska Ivalossa on saatavilla Ainolasta harrastusvälineitä. Kunta hankki keskitetysti välineet ja kylät vastaavat niiden säilytyksestä ja kunnossapidosta jatkossa.

Mukaan toteutukseen lähti seitsemän kylää ympäri Inaria.

- **Sevettijärven** ja **Näätämön** kyläyhdistykselle kunta hankki lumikenkiä sekä lapsille että aikuisille. Lisäksi kylään hankittiin frisbeegolfkorit ja kiekkoja.
- **Toloseen** ja **Törmäseen** hankittiin molempiin kyliin kaksi sup-lautaa sekä pelastusliivit.
- **Menesjärvelle** sekä **Keväjärvelle** hankittiin liukulumikenkiä molempiin kyliin kahdet.
- **Partakkoon** saatiin uusi latuhöylä kyläläisiä liikuttamaan.
- **Inarin kirkonkylälle** hankittiin täydennystä frisbeegolfkiekkoihin jo olemassa olevalle frisbeegolfradalle.

Ensi vuoden osallistuva budjetointi alkaa jälleen ehdotusten jättämisellä helmikuussa.

Osallistavan budjetoinnin myötä kunta on hankkinut sivukyille harrastusvälineitä. Esimerkiksi Törmäseen on hankittu sup-lautoja kunta-laisten käytettäväksi.

KUVA: TÖRMÄSEN KYLÄYHDISTYS

Osallisuus lisää hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta

Inarin kunnassa on valmisteltu osallisuus- ja tervetulo-ohjelmaa. Mutta mitä osallisuus sitten on?

Osallisuus on yhteenkuuluvuutta sekä kuulluksi tulemistä. Osallisuus on osallistumismahdollisuuksien lisäämistä sekä tunne siitä, että voi vaikuttaa omaan elämäänsä. Osallinen ihminen kokee olevansa merkityksellinen osa kokonaisuutta. Hän tulee kuulluksi itsenään ja vaikuttaa oman elämänsä kulkuun ja yhteisiin asioihin. Kunnan tasolla se on osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä.

Osallisuusohjelma kerää yhteen Inarin kunnan osallistumiskeinot ja eri tavat olla osallinen. Olemassa olevien keinojen lisäksi osallisuusohjelmassa linjataan tulevaisu-

den tavoitteita ja kehittämiskohteita osallisuuden liittyen. Tervetulo-ohjelma puolestaan kuvaa uusien inarilaisten osallisuutta ja sitouttamista kuntaan ja yhteisöön.

Kuntalaiset ovat olleet mukana osallisuusohjelman valmistelussa alusta lähtien. Alkuvuodesta laadittiin osallisuuskysely, johon saatiin yli 230 vastausta. Kysely laadittiin suomeksi sekä pohjois-, inarin- ja koltansaameksi. Vastauksia saatiin kaikilla kielillä. Näiden pohjalta luotiin inarilaisten osallisuusprofiilit, sekä hahmoteltiin inarilaisten osallisuuden haasteita, joita ohjelmassa tulisi ratkoa.

Yhtenä ratkaisuna työpajoissa esitettiin parempia virtuaalisia osallistumiskeinoja.

Kuntalaiset ovat olleet mukana osallisuusohjelman valmistelussa alusta lähtien.

Kotoa käsin seurattavat valtuuston kokoukset sekä erilaiset muut virtuaaliset tapahtumat ja osallistumiskeinot voivat madaltaa kynnystä osallistumiseen.

Toisaalta myöskään kasvotusten tapahtuvia kohtaamisia ei sovi unohtaa, ja niiden puuttuminen pandemian aikana on yhä ihmisten mielissä. Kaikkien ikäryhmien

Lisää talkoolaisia
toivotaan
mukaan!

SM-hiihdot iso tapahtuma keväällä

Inarin Juutuanvaara on suomalaisen hiihtoväen keskipisteenä keväällä maaliskuuhin vaihteessa, kun alueella kilpaillaan SM-mitaleista. Perjantaina on ohjelmassa naisten 5 kilometriä ja miesten 10 kilometriä perinteisellä hiihtotavalla. Lauantaina sivakoidaan viestit sekä sunnuntaina pitkät matkat eli 30 ja 50 kilometriä.

Kaikkia paikallisia seuroja toivotaan mukaan kisojen järjestämiseen ja valmistelutalkoihin. Vastineeksi seurasta saavat maksuttomia myyntipaikkoja kisapaikalle koko 3-päiväisten kisojen ajaksi. Heinäkuun

Jättiteltta tulee kentälle ja siihenkin saa maksuttomia myyntipaikkoja talkoita vastaan, liikuntaneuvos **Kari Kyrö** sanoo.

Mikäli innostut mukaan järjestämään kevään suurta tapahtumaa, ota rohkeasti yhteyttä sähköpostilla kperatalo@gmail.com tai kari.kyro@gmail.com tai ilmoittaudu suoraan nettisivujen kautta <https://inarin-yritys.net/hiihdon-sm-2023/talkoolaiseksi/>.

Virallisesti tapahtuman järjestelyvastuu on Inarin Yrityksellä, mutta urheiluseurojen talkooväkeä on mukana hyvin laajalti muidenkin seuroista.

Uudessa elokuvateatterissa on 179 paikkaa ja 2-3 invapaikkaa.

Uudessakin elokuvateatterissa saa syödä popcornia

Elokuvateatteri Aslakin toiminta jatkuu vuodenvaihteeseen, kunnes Ivalon koulu- ja kulttuurikeskus Kaarteen auditorio on valmis ottamaan elokuvien ystävät vastaan ja viemään heidät uusiin paikkoihin ja tunnelmiin punaisilta penkeiltä.

Paljon on kysytty, saako uudessa elokuvateatterissa syödä popcornia ja vastaus siihen on, että saa, kulttuurisihteeri **Mirja Karjalainen** tekee selväksi heti alkuun.

Kunnallinen elokuvatoiminta Inarissa on poikkeuksellisen aktiivista, ja sitä on kehitetty Suomen elokuvasäätiönkin toimesta.

– Parasta kunnallisen elokuvateatterin pyörittämisessä on kuntalaisten leffatoiveiden kuuleminen. Leffatoiveita saa tosiaan esittää ja niitä toteutetaan mahdollisuuksien mukaan.

Kulttuuripalvelujen näkökulmassa elokuvissa vierailut ovat edullisimpia kulttuurielämyksiä, mitä kuntalaisille voidaan tarjota, mutta ei suinkaan vähämerkityksisimpiä.

– Tärkeintä on antautua leffan vietäväksi ja keskittyä ainoastaan siihen. Älypuhelimet tai mainoskatkokset eivät leffan aikana

häiritse ja elämys, joka jollain tasolla aina puhuttelee tai herättää ajatuksia, jaetaan yhdessä ystävien, perheen tai muiden katsojien kanssa. Tätä kokemusta ei niin kokonaisvaltaisesti saavuta kotioloissa, vaikka suoratoistopalveluissa on sisältöä yllin kyllin.

Uutta tekniikkaa

Ivalon koulu- ja kulttuurikeskus Kaarteen elokuvateatteri on laitteistoltaan aivan nykyistä kirkkisarjaa.

– Xenon-lamppuisesta projektorista on nyt siirrytty laserprojektoriin ja äänentoistossa siirryttiin 5.1-ääniproseссoinnista 7.1-äänin, eli kaikin puolin elokuvateatteri on laadukasta kaupunkitasoa, jos niin voisi sanoa. Tämä on aivan huikeaa meillä pohjoisessa Inarin kunnassa, kulttuurisihteeri iloitsee.

Päivänäytöksiä ei Ivalossa enää arkipäivinä tulla kouluvuoden aikana näkemään, sillä tiloja käyttävät lukiolaiset.

– Toisaalta Ivalon kouluilla on entistä parempi mahdollisuus mediakasvatukseen asioihin, eikä koulukinoin siirtyminen vie enää aikaa.

Nimeä uudella elokuvateatterilla ei vielä ole.

– Tällä hetkellä käytetään nimeä Elokuvateatteri Kaarre. Vuoden 2023 aikana mietitään nimiasiaa uudestaan, sillä koulukeskuksen muutkin oppimistilat nimitään oikeisiin tiloihin löytämisen helpottamiseksi. Aslak-nimeä emme saa käyttää, koska se on elokuvateatteri Aslakin kiinteistön nimi ja haluamme kunnioittaa tätä, Karjalainen sanoo.

Elokuvateatteri Aslakin jäähyväiset

Elokuvateatteri Aslak on ollut Suomen ja EU-alueen pohjoisin yhä toiminnassa oleva elokuvateatterirakennus. Siitä luopuminen kunnallisen elokuvateatteritoiminnan siirtäessä uusiin tiloihin aiheuttaa ymmärrettä-

västi haikeutta monissa kuntalaisissa ja alueella vierailleissa.

– Elokuvateatteri Aslakissa on lämmin tunnelma ja todella paljon hyviä muistoja. Se tulee aina pysymään muistoissamme kunnallisena elokuvateatterina 1990-luvulta asti. Kiinteistö on rakennettu vuonna 1960 ja se on yksi vanhimmista Ivalon julkisista rakennuksista. Yritämme parhaamme mukaan järjestää vielä jotain erityistä Aslakiin joulukuussa.

Joulukuu kuuluu uuden elokuvateatterin osalta pitkälti vielä valmistellessa tilan tekniikkaa kuntoon. Käyttöönottokoulutukset työntekijöille laitteiston käyttöön vie oman aikansa.

– Myös uudet kassajärjestelmät, aulanäyttöohjelmat ja kulunvalvonta-asiat täytyy ratkaista. Niitä kaikkia edistetään jatkuvasti, jotta pääsemme kunnolla toimintaan ja palvelemaan asiakkaita parhaalla mahdollisella tavalla. Toivon kuitenkin myös suopeutta, sillä kertaheitolla meille tulee kovin suuri määrä uutta opeteltavaksi ja uusien toimintamallien harjoitteluksi. Tiedotamme kyllä näkyvästi, kun ensimmäiset esitykset käynnistyvät Kaarteessa. Odotamme sitä innolla ja toivotamme lämpimästi kaikki kuntalaiset testaamaan uusia tilojamme.

Uuden elokuvateatterin laitteisto

Kuva tuotetaan kymmenen metriä leveälle ja yli kuusi metriä korkealle valkokankaalle 20 000 lumenin Barcon 4K 3DLP -laserprojektorilla. Laadukkaasta äänimaailmasta huolehtii digitaalinen Dolby 7.1 surround -äänentoisto yhdessä JBL-kaiutinjärjestelmän kanssa.

laite	kpl	valmistaja	malli
ÄÄNIPROSESSOINTI			
Dolby 7.1 prosessori	1	DOLBY	CP-950
vahvistimet	6	JBL	SA4-D
KAIUTTIMIT			
Pääkaiuttimet	2	JBL	3732
Keskikaiutin	1	JBL	3732
Sivukaiuttimet	10	JBL	8320
Takakaiuttimet	4	JBL	8320
Subwoofer	2	JBL	4642AD
VIDEO			
Projektor	1	BARCO	SP 4K-20, 4K+ 2D,
			3Chip DLP
Linssi	1	BARCO	B-sarjan objektiivi, moottori-zoom

Skimbagirls-elokuvan apulaisohjaaja **Olli Salmi**:

”On inarilaisten ihmisten ja yrittäjien ansiota, että elokuvaan saatiin niin hyvin avustajia.”

KUVA: ANSKU SINISALO

Helmikuussa ensi-iltaan tulevaa Skimbagirls-komediaelokuvaa kuvattiin toissa-keväänä Inarin kunnan alueella. Enimmäkseen tuotantokalustoa ja suomalaisia tähtinäyttelijöitä saattoi nähdä Ivalossa ja Veskoniemessä.

– Kuvausympäristönä tämä on aivan erilainen kuin esimerkiksi kaupunki, missä on aina suunniteltava tarkkaan, miten autot saadaan parkkiin ja millainen hädellä on varmistaa kuvausten jouhevuus ja turvallisuus vilkkaalla julkisella paikalla, apulaisohjaajana tuotannossa toiminut Olli Salmi vertaa.

– Täällä ihan minne vain mennään, aina on tilaa. Ihmiset ovat myös paljon ymmärtäväisempiä. Heidän elämänsä ei siitä järky, että alueella kuvataan.

Olli Salmen tehtäviin tuotannossa kuului muun muassa avustajien hankinta, koordinointi ja ohjaus. Voisi kuvitella, että jos 7000 asukkaan kunnassa tarvitaan sata avustajaa elokuvaan, se olisi suuri haaste.

– Mikä mut yllätti, oli se, että innostuneita hakijoita oli melkein yhtä paljon kuin pienessä helsinkiläisessä tuotannossa. Tiettyjen ikä- tai ihmisryhmien tavoittaminen oli haastavaa, koska esimerkiksi 20–30-vuotiaat miehet tuntuivat olevan hävöksissä. On paikallisten yrittäjien ja ihmisten ansiota, että saimme niin hyvin avustajia. Ihan kenelle tahansa soitti, he olivat valmiita järjestämään asioita ja keksimään, mistä saataisiin lisää porukkaa. Se lämmitti paljon mieltä.

Tuotannon aikana Helsinki Castingissä työskennellyt Salmi toimii nyt freelancerina Ivalosta käsin.

– Asuin kuvausten aikana kuukauden Ivalossa. Sattumalta kaksi ystävää asui Ivalossa myös, joten vietin heidän kanssaan viime pääsiäisen ja tänne oli taas helppo kotiutua, Salmi kertoo.

Kumppanin päätös muuttaa Lappi-haaveiden ja Ivalosta löytyneen työpäikan myötä Inarin kuntaan sai palaset lokahtamaan kohdalleen.

– Oli kiva nähdä Ivalo ja Veskonieni myös kesäisissä maisemissa ja sitten alkoi tuntua, että nyt jos koskaan on oikea hetki tulla tänne keskittymään rauhassa omiin projekteihin ja kirjoittamiseen.

Salmelle on tärkeää, että vaikka kunta on väkimmäältään pieni, se on äärimmäisen viriili.

– Sanoisin, että lämpö ja yhteisöllisyys sekä pienen paikan mutkattomuus kuvaavat aluetta hyvin.

Ria Kataja, Matleena Kuusniemi, Armi Toivanen ja Anna-Maija Tuokko rinteessä Saariselällä.

KUVA: KAIHO REPUBLIC

Lapin hyvinvointialue

Lapin julkiset sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut 1.1.2023 alkaen.

Mikä hyvinvointialue?

Lapin hyvinvointialueella työskentelee 1.1.2023 alkaen lähes 8000 sosiaali-, terveys- ja pelastusalan ammattilaista. Hyvinvointialue on Lapin suurin työnantaja. Hyvinvointialueen muodostavat:

- Lapin 21 kunnan sosiaali- ja terveystalvet
- Lapin ja Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirit
- Kolpeneen palvelukeskus, Oulunkaari Simon palvelujen osalta, Pelkosenniemen -Savukosken kansanterveystyön kunta-yhtymä
- Lapin pelastuslaitos ja sopimuspalokuntalaiset

Mikä muuttuu?

Sote- ja pelastuspalveluiden henkilöstön sähköpostit muuttuvat muotoon etunimi.sukunimi@lapha.fi. Voit saada sähköpostia uudesta osoitteesta jo loppu vuoden aikana. Vanhat osoitteet toimivat kuitenkin vuodenvaihteeseen asti.

Osa puhelinnumeroista muuttuu. Inarin kunnassa samat numerot toimivat myös jatkossa.

Maksut, palkkiot ja palveluiden myöntämisperusteet yhtenäistyvät koko Lapissa. Uudet myöntämisperusteet koskevat pääsääntöisesti uusia asiakkuuksia sekä tilanteita, joissa asiakkaan palveluntarvetta täytyy arvioida uudelleen.

Mikä pysyy ennallaan?

Kohtaat tutut työntekijät samoissa tehtävissä. Henkilömuutoksia on päällikkö- ja johtotasolla sekä hallinnossa. Palvelupisteet, kuten terveysasemat, ovat samat, missä olet tottunut käymään.

Myös yksityisille toimijoille ulkoistetut julkiset palvelut säilyvät ennallaan.

Voit edelleen varata ajan sähköisesti osoitteessa
sote.easiointi.fi/fi/web/inari-te/

- Laboratorioon ja röntgeniin
- Sairaanhoitajan vastaanotolle: injektio, korvahuuhtelut, haavanhoidot, ompeleiden poistot
- Terveystenhoitajan vastaanotolle: rokotukset, kuulon tutkimukset, kutsuntatarkastukset, kouluuntulotarkastukset, 4 v. neuvolatarkastukset.

Ajanvaraus puhelimesta:

- Ajanvaraukset lääkärille ja sairaanhoitajalle arkisin klo 8–9.45 ja klo 13–14 p. 040 188 7400
- Ensiapu ja kiireelliset puhelut, päivystävä sairaanhoitaja 24h/vrk p. 040 770 9187
- Sosiaalipäivystys vastaa kiireellisen sosiaalisen avun tilanteisiin virka-aikana klo 8–16 p. 040 351 4150 ja virka-ajan ulkopuolella p. 040 726 6965.
- Äitiysneuvolan terveydenhoitajan ajanvaraus arkisin klo 8–9 p. 040 849 6389
- Lastenneuvolan terveydenhoitajan ajanvaraus arkisin klo 8–9
Etelä-Inari p. 040 841 7743
Pohjois-Inari ke-to p. 040 844 5628
Sevettijärven terveystalo, neuvola ke-to p. 040 846 3078
- Laboratoriotutkimukset arkisin klo 13.00–14.00 p. 040 188 7400
- Röntgentutkimukset arkisin klo 8.00–9.45 ja 13–14 p. 040 188 7400
- Mielenterveyspalvelut, soittoaika arkisin klo 12–13 p. 040 653 0688
- Hammashoidon ajanvaraus ma-to 8.00–15.00, pe 8.00–13.30 p. 040 830 8936

Lapin hyvinvointialue sosiaalisessa mediassa:

Instagram ja Facebook @lapinhyvinvointialue
Twitter @lapinhyvinvoint
Youtube youtube.com/@lapinhyvinvointialue

Tilaa uutiskirje ja anna palautetta **lapha.fi**

Lapin hyvinvointialue
Lapin buresveadjinguovlu
Laapi pyereestvaijeemkuávlv
Lapin pue'rrvääjjamvu'vdd

Laapi pyereestvaijeemkuávlv

Laapi almoliih sosiaal-, tiervâsvuotâ- ja kááijumpalvâlusah 1.1.2023 ráájist.

Mii pyereestvaijeemkuávlv?

Laapi pyereestvaijeemkuávlvust pargeh 1.1.2023 ráájist masa 8000 sosiaal-, tiervâsvuotâ-, ja kááijumsyergi áámmátulmuu. Pyereestvaijeemkuávlv lii Laapi stuárráamus pargoadeleijee. Pyereestvaijeemkuávlv čokkân:

- Laapi 21 kieldâ sosiaal- ja tiervâsvuotâ-palvâlusâin
- Laapi ja Länsi-Pohja pyecceetipšom-pirrâduvâin
- Kolpene palvâlemkuávdáást, Oulunkaarist Simo palvâlusâid uásild, Pelkosenniemi-Savukoski aalmugtiervâsvuotâpargo kieldâovtâstuumeest
- Laapi kááijumpalvâlusâin ja sopâmušpuálukoddelijn

Mii muttoo?

Sosiaal- ja tiervâsvuotâpalvâlusâi pargei šleđgâpoostah muttoje hâámán ovdânommâ.suhânommâ@lapha.fi. Puávtáh uázžud šleđgâpoostâ uđđâ čujottâsâst jo čoovčâ ääigi. Puáris čujottâsah tuámih kuittâg ive loopâ räi.

Uási puhelinnumerijn muttoje Laapist. Aanaar kieldâst siämmááh numereh tuáimih meiddei puátteevuotâst.

Máávsuh, päälhih ja palvâlusâi miedette-maagah ohtâlistojeh ubâ Laapist. Uđđâ miedette-maagah kyeskih stuárráamus uásild uđđâ äššigâsvuotâid ja tiilijd kuás äššigâs palvâlemtáárbuid kalga árvuštállâđ uđđâsist.

Mii siäilv nuuvt ko ovdil?

Teeivah uápis pargeid sii siämmáá pargoin. Nubástusah pargein pyehtih leđe hovdâ- ja jođetteijeetâsist ja haldâttuvvâst. Palvâlem-sajeh nuuvtko tiervâsvuotâkuávdááh láá siämmááh kost lah hárjánâm eelliđ.

Meid priivaat tuáimeid olgoštittum almoliih palvâlusah siäilv nuuvt ko ovdil.

Lapin hyvinvointialue
Lapin buresveadjinguovlu
Laapi pyereestvaijeemkuávlv
Lapin pue'rrvääjjamvu'vdd

Puávtáh ain värivid ääigi šleđgâláv
sote.easiointi.fi/fi/web/inari-te/

- Laboratorion ja röntgenin
- Pyecceetipšom vuástávâldimân: injektioh, peelij toidemeh, haavijd tipšom, kuáruđuvâid meddâlistem
- Tiervâsvuotâtipšom vuástávâldimân: puá-huttâsah, kulo tutkâmeh, kočcomtarkku-meh, tiervâsvuotâ tarkkum škoovlâ algâttem ohtâvuotâst, 4 ive ravviittâ tarkkumeh.

Ääigi väridem puhelimist

- Ääigiväridem tuáhtârân ja pyecceetipšoi argân 8–9.45 ja tme 13–14 puh. 040 188 7400
- Vuosâiše ja huápulâš palvâlusah, koccee pyecceetipšom 24 tme/jándurist puh. 040 770 9187
- Sosiaalkocceem västid huápulâš sosiaallâš iše táárbuid virgeääigist tme 8–16 puh. 040 351 4150 ja virgeääigi ulguubeln puh. 040 726 6965
- Enijravviittâh tiervâsvuotâtipšom ääigiväridem argân tme 8–9 puh. 040 849 6389
- Párnáiravviittâh tiervâsvuotâtipšom ääigiväridem argân tme 8–9
Maadâ-Aanaar puh. 040 841 7743
Tave-Aanaar ko-tu puh. 040 844 5628
Čevetjäävri tiervâsvuotâtaálu, ravviittâh ko-tu puh. 040 846 3078
- Laboratoriotutkâmušah argân tme 13.00–14.00 puh. 040 188 7400
- Röntgentutkâmušah argân tme 8.00–9.45 ja 13–14 puh. 040 188 7400
- Mielâtiervâsvuotâpalvâlusah, puhelinääigih argân 12–13 puh. 040 653 0688
- Pänitipšo ääigiväridem vu-tu 8.00–15.00, vá 8.00–13.30 puh. 040 830 8936

Laapi pyereestvaijeemkuávlv sosiaallâš mediast:

Instagram ja Facebook @lapinhyvinvointialue
Twitter @lapinhyvinvoint
Youtube youtube.com/@lapinhyvinvointialue

Tiiláá uđâsreeivâ ja addel macâttâs **lapha.fi**

Lappi buresveadjinguovlu

Lappi almmolaš sosiála-, dearvvaš vuoda- ja gádjunbálvalusat 1.1.2023 rájes.

Mii buresveadjinguovlluid?

Lappi buresveadjinguovllus bargá 1.1.2023 rájes measta 8000 sosiála-, dearvvašvuoda- ja gádjunlágádusa ámmátlačča. Buresveadjinguovlu lea Lappi stuorámuš bargoadi. Buresveadjinguovlu čohkiida:

- Lappi 21 gieldda sosiála- ja dearvvašvuodabálvalusain
- Lappi ja Länsi-Pohja buohccedikšunbiriin
- Kolpene bálvalanguovddášis, Oulunkaari Simo bálvalusaid oasil, Pelkosenniemi -Savukoski álbmotdearvvašvuoda gielddaovttastumis
- Lappi gádjunlágádusas ja soahpamušbuollinčáskadeaddjiin

Mii muhttašuvvá?

Sode- ja gádjunbálvalusaid bargiid šleađga-poasttat muhttašuvvet hápmái ovdanamma.sohkanamma@lapha.fi. Sáhtát oazžut šleađgapoasta ođđa čujuhusas jo čavčča áigge. Boares čujuhusat guittotge doibmet jagi loahpa rádjái.

Oassi telefonnummiriin rievda. Anára gielddas seammát nummirat doibmet maiddái dás duohko.

Mávssut, báikkát ja bálvalusaid miedihanákkat muhttašuvvet ovttalágánin oppa Lappi guovllus. Ođđa miedihanákkat gusket stuorámuš oasi ođđa áššehašvuodaid ja diliid goas áššehaš bálvalandárbbuid galgá árvvoštallat ođđasit.

Mii seailu?

Deaivvat oahpes bargiid sin ovddeš bargguin. Nuppástusat bargiin sáhttet dáhpáhuvat hoavda- ja jodiheaddjidásis sihke hálldahusas. Bálvalanbáikkat, dego dearvvašvuoda-guovddášat leat seammát gos leat hárrjána fitnat.

Maiddái priváhta doaibmiide sirdojuvvon bálvalusat seilot nugo ovdalge.

Sáhtát ainge várret áiggi elektrovnnalaččat čujuhusas sote.easiointi.fi/fi/web/inari-te/

- Laboratoriai ja röntgenii
- Buohccedikšára vuostáiváldimii: injekšuvnnat, beljiid doidin, háviid dikšun, gorostagaid eret váldin
- Dearvvašvuodadikšára vuostáiváldimii: boahkuheamit, gulu dutkamušat, gohččundárkkistusat, dearvasvuoda-dárkkisteapmi skuvlla álgima oktavuodas, 4 j. rávvehatdárkkistusat.

Áiggi várren telefonna bokte:

- Áiggi várremat doaktárii ja buohccedikšárii árgan dii 8-9.45 ja dii 13-14 tel. 040 188 7400
- Vuosttašveahkki ja hohpolaš ringemat, gohcci buohccedivššár 24 d/jnd tel. 040 770 9187
- Sosiálagohcin vástida hohpolaš sosiála-veahki diliide virgeáigge dii 8-16 tel. 040 351 4150 ja virgeáigge manjá tel. 040 726 6965
- Etniidrávvehaga dearvvašvuodadikšára áiggi várren árgan dii 8-9 tel. 040 849 6389
- Mánáidrávvehaga dearvvašvuoda-dikšára áiggi várren árgan dii 8-9 Mátta-Anár tel. 040 841 7743 Davvi-Anár ga-du tel. 040 844 5628 Čeavetjávrrí dearvvašvuoda dálle, rávvehat ga-du tel. 040 846 3078
- Laboratoriadutkamušat árgan dii 13.00-14.00 tel. 040 188 7400
- Röntgendutkamušat árgan dii 8.00-9.45 ja 13-14 tel. 040 188 7400
- Mielladearvvašvuodabálvalusat, ringenáigi árgan dii 12-13 tel. 040 653 0688
- Bártnedivššu áiggi várren vu-du 8.00-15.00, be 8.00-13.00 tel. 040 830 8936

Lappi buresveadjinguovlu sosiálamedias:

Instagram ja Facebook @lapinhyvinvointialue
Twitter @lapinhyvinvoint
Youtube youtube.com/@lapinhyvinvointialue

Diilá ođasreivve ja adde máhcahaga **lapha.fi**

Lappi pue'rrvââjjamvu'vdd

Lappi öölmiaž sosiaal-, tiörvâsvuött- da peälštemkääzzköözz 1.1.2023 ää'ljee'l.

Mii pue'rrvââjjamvu'vdd?

Lappi pue'rrvââjjamvu'vdest reâugga 1.1.2023 ää'ljee'l nu'tt 8000 sosiaal-, tiörvâsvuött- da peälštemsue'rij ämmatnee'kk. Pue'rrvââjjamvu'vdd lij Lappi šuurmös tuâjju'vddi. Pue'rrvââjjamvu'vdu vuä'ssbeä'l lie:

- Lappi 21 kää'dd sosiaal- da tiörvâsvuött-kääzzköözz
- Lappi da Länsi-Pohja puöccihâiddamvu'vdu
- Kolpene kääzzköskööskös, Oulunkaari Simo kääzzköözzi pää'lk, Pelkosenniemi-Savukoski meertiörvâsvuött-tuâj kâ'ddöhttos
- Lappi peälštemstrooi'tel da suâppmösčackkeemkâ'ddnee'kk

Mii mottai?

Soti- da peälštemkääzzköözzi personkää'dd ne'ttpää'st mottje hämma ouddnõmm.sokknõmm@lapha.fi. Vuäitak vuäžžad ne'ttpää'st ođđ addröözzâst ju'n čööuč poodd. Vuä'mm addröözz taimma kuuitâg ee'jjvaajtöözz räija.

Pie'kk te'lfon-nââmrin möttje. Aamar kää'ddest seamma nâamar toi'mmje še pue'ttiäi'jest."

Mäaus, pää'lk da kääzzköözzi miöttâmvuâđ öhttnâ'tte obb Lappi-vuu'vdest. Ođđ miöttâm-vuâđ kue'skke jeä'rben ođđ ä'sšnekvuöđid di vue'jjid, koin ä'sšnee'kk kääzzköstaa'rb älgg o'ddest ärvstööllâd.

Mii juätkk seämmanalla ko ouddâl?

Vuöinnlööđak toobdâs tuâjjilaid seamma tuâ-jain. Ooumažmuttâz lie šurr- da jâä'dtem-tää'zzest di valdšmest. Kääzzköspäi'k, mâ'te tiörvâsvuötköösköözz lie seamma, koin leäk mättjam jie'lled.

Privatt taimmjid älgguum öölmiaž kääzzköözz še seille seämmanalšem ko ouddâl.

Vuäitak öinn va'rrjed ääi'j liädglânji sote.easiointi.fi/fi/web/inari-te/

- Laboratorioo'je da röntgeena
- Puöccihoi'ddjeei vuästtaväldd-mö'sše: injektio, pe'lljtooidčem, hää'vvhääid, kuärstööggi jaukkumuš
- Tiörvâsvuöđhoi'ddjeei vuästtaväldd-mö'sše: čuäggstöözz, kool tu'tkkumuš, prizoovkääčmöšta'rkkumuš, škouule-pue'ttemta'rkkumuš, 4 ä. vuäpstök-ta'rkkumuš.

Ääi'jva'rrjummuš te'lfon mie'ldd:

- Ääi'jvarrummuš dâhttra da puöccihoi'ddjeei arggpeei'vi č. 8 - 9.45 da č. 13-14 t. 040 188 7400
- Vuössveä'kk da kirrsallaš te'lfonsaagg, koo'cci puöccihoi'ddjeei 24č/stk t. 040 770 9187
- Sosiaalkääccmös va'sttad kirrsallaš sosiaalaž vie'kk vue'jjid ve'rğğäi'j č.8-16 t. 040 351 4150 da ve'rğğäi'j äälgbeä'lnn t. 040 726 6965.
- Jeä'hnnvuöttvuäpstööggi tiörvâsvuöđhoi'ddjeei ääi'jva'rrjummuš arggpeei'vi č. 8-9 t. 040 849 6389
- Päärnaivuäpstööggi tiörvâsvuöđhoi'ddjeei ääi'jva'rrjummuš arggpeei'vi č. 8-9 Saujj-Aamar t. 040 841 7743 Tâ'vv-Aamar se-ne t. 040 844 5628 Če'vetjääu'r tiörvâsvuöttpörrt, vuäpstök se-ne t. 040 846 3078
- Laboratoriotu'tkkumuš arggpeei'vi č. 13.00-14.00 t. 040 188 7400
- Röntgentu'tkkumuš arggpeei'vi č. 8.00-9.45 da 13-14 t. 040 188 7400
- Miöltiörvasvuötkääzzköözz, soi'ttje-mäi'ğğ arggpeei'vi č. 12-13 t. 040 653 0688
- Pää'hnnhääid ääi'jva'rrjummuš vu-ne 8.00-15.00, pi 8.00-13.30 t. 040 830 8936

Lappi pue'rrvââjjamvu'vdd sosiaalaž mediast:

Instagram da Facebook @lapinhyvinvointialue
Twitter @lapinhyvinvoint
Youtube youtube.com/@lapinhyvinvointialue

Ti'lle oodâškeer'j da uu'd maacctöözz **lapha.fi**

Oletko epävarma siitä, vaatiiko oireesi hoitoa? – tee Omaolon oirearvio

Omaolo on aina avoinna oleva sosiaali- ja terveyshuollon asiointikanava. Omaolossa voit tehdä kotoa käsin nopean oirearvion ja saat hoito-ohjeet ja -suositukset heti. Palvelu on luotettavaa ja se perustuu lääketieteelliseen tietoon ja tutkimukseen.

Sähköisen oirearvion voi tehdä ilman tunnistautumista. Jos itsehoito-ohjeet eivät riitä ja asiakas haluaa saada palautetta tilanteestaan ammattilaiselta, palveluun kirjaututaan ja jätetään yhteydenottopyyntö oman alueen terveydenhuoltoon.

Inarin kunnassa on tarkoitus vuoden loppuun mennessä ottaa käyttöön kaikki 16 oirearviota ja niistä voi jättää palvelupyynnön hoitajalle, kertoo Ivalon terveyskeskuksen vastaava sairaanhoitaja **Maria Pehkonen**.

**Digitaalinen Omaolo-palvelu
löytyy osoitteesta: omaolo.fi**

Omaolo

Selvitä paljonko sähkö- laitteet vievät energiaa?

Energiamittareita on nyt lainattavissa kirjastokortilla Ivalon kirjastosta, Inarin Saamelaiskirjastosta ja kirjastoautosta.

Energiankulutusmittarin käyttö on yksinkertaista. Kytke mittari sähkölaitteesi ja pistokkeen väliin. Mittari näyttää mitausajan sekä laitteesi tehon ja käyttämät kilowattitunnit. Lukemaa voit verrata laitteiden keskimääräisiin kulutusarvoihin tai esimerkiksi kylmälaitteiden energiamerkintöihin.

Jo lyhyelläkin mittausjaksolla saat selvillä eri sähkölaitteiden todelliset kulutukset. Mittareiden laina-aika on kaksi viikkoa.

INARI
Aanaar Aanaar Anár

**Tule töihin
Inarin kuntaan**

**KATSO
UUSIMMAT
TYÖPAIKAT**
inari.fi/rekry

www.inari.fi • inari@inari.fi

*Hyvää joulua ja onnellista uutta vuotta 2023
Pyreh juovlah já luholâš uđđâ ihe 2023
Buriid juovllaid ja lihkolaš ođđa jagi 2023
Šiõgg rosttvid da leklvaž ođđ ee'kk 2023*